

Kempense 3D-printers veroveren brilindustrie

Luxexcel pioniert van op de leeglopende Philips-site in Turnhout met 3D-printtechnologie voor complexe brilglazen. 'Niemand geloofde dat we zouden slagen. Maar wij dachten: ach, proberen maar.' Dit jaar verdubbelt het aantal werknemers tot 60.

JAN DE SCHAMPELAERE
TURNHOUT

'Dit is het', zegt CEO Hans Streng. Een bewegende printkop druppelt een transparante kunststof en maakt beetje bij beetje een brilglas. 'Hier hebben we jaren aan gewerkt. Het principe is eenvoudig, de technologie complex.'

De opticien bepaalt de sterkte en andere specificaties voor de brilglazen. Dat voorschrift zet de Luxexcel-software om in een opdracht voor de 3D-printer. Enkele minuten later liggen de glazen klaar voor gebruik. De grote moeilijkheid was om de lenzen 'optisch glad' te maken, zonder dat de laag-per-laagopbouw ongewenste lichtbrekingen veroorzaakt. 'Niemand geloofde dat dit kon. Wij hebben gezegd: kom, proberen maar', zegt Streng, waarna een technische uitleg volgt. Termen als druppelprinten, uitharden met UV-licht, oppervlaktenspanning, inktkatalysatoren, jelly-effect en kruipende moleculen passeren de revue. 'En je ziet. Onze truc werkt.'

Luxexcel heeft intussen zijn eerste printers geïnstalleerd bij twee bedrijven in de VS. 'En ja, die printen lenzen. Er lopen al mensen met onze brilglazen rond.'

Luxexcel levert aan bedrijven en labo's die brilglazen slijpen en maken. Het krijgt inkomsten per print, afhankelijk van de complexiteit. 'Met onze machines kunnen klanten nu ook speciale, complexe opdrachten uitvoeren tegen een veel lagere kostprijs', aldus Streng. Klassieke lensproducenten vertrekken met een basislens waar ze het eindproduct uit slijpen. Zodra te veel correctie of speciale krommingen nodig zijn, volstaat zo'n basislens niet en wordt het eindproduct heel duur. 'Wij beginnen met een leeg vlak en printen wat we willen. Allerlei specials die de industrie niet standaard kan, gaan wij maken.'

Alleen al de niche van 'speciallekes' is volgens Streng groot genoeg. Denk niet alleen aan extreme brilsterktes, maar ook aan duik- en ski-

Hans Streng: 'Met onze machines kunnen onze klanten speciale, complexe opdrachten uitvoeren tegen een veel lagere kostprijs.'

brillen op sterkte, of brillen voor piloten, jagers, golfers en biljarters die dure, multifocale glazen hebben. 'Een golfer wil met een minimale hoofdbeweging zowel het balletje als de hole zien. Een piloot heeft een bril met een verafzone in het midden en twee leeszones voor de dashboards boven en onder in de cockpit. Al die niches samen vormen wereldwijd een markt van een paar miljard dollar. Dus gaan we ons even niet druk maken over die andere tientallen miljarden van klassieke brilglazen.'

De Luxexcel-lenzen zijn ook te vinden in de augmented-realitybrillen van het Amerikaanse merk Vuzix, dat het nieuwste snuffje voor brillende techfanaten onlangs voorstelde op de elektronicacongres in Las Vegas. 'Ook grotere namen in dit wereldje kloppen nu bij ons aan.'

Streng verwacht de komende maanden en jaren een stroomversnelling. Dit jaar rekent hij op tien-

Allerlei speciale glazen die de industrie niet standaard kan, gaan wij maken. Al die niches samen vormen wereldwijd een markt van een paar miljard dollar.

CEO LUXEXCEL
HANS STRENG

tallen geïnstalleerde printers, tegen 2020 op honderdtallen. Vanaf een 20-tal geïnstalleerde printers denkt Luxexcel, dat de voorbije jaren 14 miljoen euro ophaalde, uit de rode cijfers te geraken.

Het 3D-printbedrijf werd zo'n tien jaar geleden opgericht door een Zeeuwse ondernemer. In de beginjaren had het veel weg van een flipperkast zonder strategische focus. 'Luxexcel had een sterke technologie met tal van potentiële toepassingen: lenzen voor camera's, smartphones, militaire doeleinden, autokoplampen, brillen, enzovoort. De fout van veel start-ups is dat ze op alles inzetten terwijl elke toepassing eigenlijk een apart bedrijf behoeft. Je ziet het zo vaak. Start-ups worden door pers en politici de hemel ingeprezen voor een wereldschokkend idee, terwijl ze eigenlijk nog niets hebben verwezenlijkt. Dat is killing', zegt Streng. Hij kwam de boel recht trekken en legde de focus op de brillenmarkt.

Het succes van Luxexcel is welgekomen voor de Philips-site in Turnhout. Terwijl de productie in de Philips-lampenfabriek jaar na jaar daalt, namen de voorbije jaren een 15-tal start-ups en groeiende bedrijven hun intrek in de Open Manufacturing Campus in de lege Philips-gebouwen. De 200 jobs die ze creëerden, verdwijnen in het niet bij de 2.000 ontslagen bij Philips in de voorbije tien jaar, maar de toekomst oogt goed. Niet het minst doordat Luxexcel zijn personeelsbestand dit jaar denkt te verdubbelen tot 60. 'Met nog grotere ambities de jaren erna.'

Voor de bouw van de machines werkt Luxexcel samen met KLA-Tencor, een van de aandeelhouders en ook de eigenaar van het Leuvense techbedrijf Icos Vision. 'In een toestel wordt een blok graniet van 3 ton ingebouwd zodat het geen millimeter beweegt. Graniet hakken, boren en frezen, dat kunnen anderen beter en goedkoper. De slim-

LUXEXCEL

Opgericht: in 2009, door een Zeeuws ondernemer.

Productie: 3D-printers en software voor het printen van brilglazen.

Gevestigd: verhuisde de activiteiten van Zeeland naar de Philips-site in Turnhout, waar nu 30 mensen werken.

Cijfers: boekte zijn eerste inkomsten, maar is nog verlieslatend. Haalde de voorbije jaren 14 miljoen euro kapitaal op bij PMV, Nederlandse en Duitse investeringsfondsen en KLA-Tencor.

CEO: Hans Streng was vroeger onderzoeker bij Philips. Hij leidde eerder al Epyon, de marktleider in snelladers voor e-auto's, dat verkocht werd aan het Zwitserse miljardconcern ABB. Hij heeft bakken ervaring in start-ups en groei-bedrijven.

© WIM KEMPELAERE

heid van de machine is onze troef. Het printproces, de configuratie van de printer, de software, de applicaties en de samenstellingen van de transparante inkt blijven hier.'

Luxexcel ruilde pas enkele jaren geleden Zeeland voor Turnhout, onder meer aangetrokken door de miljoenen waar de Vlaamse investeringsmaatschappij PMV mee zwaaide bij de kapitaalverhoging in 2015. 'Zeeland is niet meteen de plek om onze business uit te bouwen. Veel technici zijn er niet in de regio. Je moet er bijna recruteren bij Duitse toeristen. Hier in Vlaanderen zit veel technische kennis in fijnmechanica, mechatronica, materialen en optica. Ook bij Philips.'

Zoals de andere bedrijfjes op de campus heeft ook Luxexcel voormalige Philips-medewerkers in dienst. 'We moeten wel uitkijken dat hier geen Philips-cultuur gaat leven. Philips houdt hier ooit op, terwijl wij pas uit de grond komen. Dat is een heel andere mentaliteit.'

ADVERTENTIE

Bart Deconinck Luc Van Mol Conny Vandendriessche Jürgen Ingels Bart Verhaeghe

WIJ INVESTEREN

Zou jouw start-up deze Leeuwen overtuigen?

LEEUWENKUIL

Vanavond om 21u35 op VIER